

ЖИТОМИРСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Приймальною комісією Житомирського
медичного інституту ЖОР

« 17 » ~~серпня~~ листопада 2023 року, протокол № 2

Голова приймальної комісії Житомирського
медичного інституту ЖОР

_____ Світлана ГОРДІЙЧУК

ПРОГРАМА
співбесіди з української мови
для вступу до Житомирського медичного інституту
Житомирської обласної ради
в 2023 році

Житомир – 2023

Програма співбесіди з української мови призначена для осіб, які вступають до Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради на перший та/або другий курс навчання за результатами співбесід відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 15 березня 2023 року № 276.

Програму усної співбесіди з української мови розроблено з урахуванням чинних програм з української мови для 5-9 класів (затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804); програм для навчання учнів 10-11 класів, розроблених на підставі Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392), з урахуванням Державного стандарту початкової загальної освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 20. 04. 2011 р. № 462), Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (2003), «Рекомендацій Європейського Парламенту та Ради Європи» (2006), програми із української мови для 5-9 класів для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання (2012-2015, зі змінами 2017 р.), відповідно до Концепції профільного навчання в старшій школі (наказ Міністерства освіти і науки від 21.10.2013 р. № 1456), положень концепції «Нова українська школа» (2016 р.), Типового навчального плану для 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів (проект) (2017); Програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з української мови і літератури, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, 2018 р. (наказ Міністерства освіти і науки України № 696 від 26.06.2018 р.).

УКРАЇНСЬКА МОВА

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки
<p>1. Фонетика. Графіка</p>	<p><i>Фонетика</i> як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки й глухі. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ. Склад. Складоподіл. Наголос, наголошені й ненаголошені склади. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування у-в, і-й</p>	<p><i>Вступник повинен уміти:</i> Визначати в словах голосні, тверді і м'які, дзвінки й глухі приголосні, ненаголошені й наголошені голосні; ділити слово на склади; визначати звукове значення букв у слові. Визначати місце букв в алфавіті, розташовувати слова за алфавітом; розпізнавати явища уподібнення приголосних звуків, спрощення в групах приголосних, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків, чергування у-в, і-й.</p>
<p>2. Лексикологія. Фразеологія</p>	<p><i>Лексикологія</i> як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов.</p>	<p>Пояснювати лексичні значення слів; добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні; уживати слова в переносному значенні. Знаходити в тексті й доречно використовувати в мовленні</p>

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки
	<p>Загальноповживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про стійкі сполуки слів і вирази. Фразеологізми. Приказки, прислів'я, афоризми (відповідно до словника фразеологізмів за підручниками рівня «стандарт»).</p>	<p>вивчені групи слів; пояснювати значення фразеологізмів, приказок, прислів'їв, крилатих висловів, правильно й комунікативно доцільно використовувати їх у мовленні.</p>
<p>3. Будова слова. Словотвір</p>	<p><i>Будова слова.</i> Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення.</p> <p><i>Словотвір.</i> Твірні основи при словотворенні. Основа похідна й непохідна. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безсуфіксальний, складання слів або основ, перехід з однієї частини мови в іншу. Основні способи творення іменників, прикметників, дієслів, прислівників. Складні слова. Способи їх творення. Сполучні голосні [o], [e] у складних словах.</p>	<p>Відділяти закінчення слів від основи, членувати основу на значущі частини, добирати спільнокореневі слова, слова з однаковими префіксами й суфіксами; розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, правильно вживати їх у мовленні; визначати спосіб творення слів.</p>

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки
<p>4. Морфологія. 4.1 Іменник</p>	<p><i>Морфологія</i> як розділ мовознавчої науки про частини мови.</p> <p><i>Іменник</i> як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини. Відмінки іменників. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви -а(-я), -у(-ю) в закінченнях іменників другої відміни. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.</p>	<p>Розпізнавати іменники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, належність іменників до певної групи за їхнім лексичним значенням, уживаністю в мовленні; визначати основні способи творення іменників; правильно відмінювати іменники, відрізняти правильні форми іменників від помилкових; використовувати іменники в мовленні, послуговуючись їхніми виражальними можливостями.</p>
<p>4.2 Прикметник</p>	<p><i>Прикметник</i> як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Явища взаємопереходу прикметників з одного розряду в інший. Якісні прикметники.</p>	<p>Розпізнавати прикметники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль; розряди прикметників за значенням; ступені порівняння</p>

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки
	<p>Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників (тверда й м'яка групи).</p>	<p>якісних прикметників, повні й короткі форми якісних прикметників; основні способи творення відносних і присвійних прикметників; відмінювання прикметників; відрізнати правильні форми прикметників від помилкових.</p>
<p>4.3 Числівник</p>	<p><i>Числівник</i> як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) й порядкові. Групи числівників за будовою: прості й складені. Типи відмінювання кількісних числівників:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) один, одна; 2) два, три, чотири; 3) від п'яти до двадцяти, тридцять, п'ятдесят ... вісімдесят; 4) сорок, дев'яносто, сто; 5) двісті – дев'ятсот; 6) нуль, тисяча, мільйон, мільярд; 7) збірні; 8) дробові. 	<p>Розпізнавати числівники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди числівників за значенням, основні способи їх творення, відмінювання; відрізнати правильні форми числівників від помилкових; добирати потрібні форми числівників і використовувати їх у мовленні; визначати сполучуваність числівників з іменниками.</p>

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки
	Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників.	
4.4 Займенник	<i>Займенник</i> як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх відмінювання. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників	Розпізнавати займенники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди займенників за значенням, основні способи їх творення, відмінювання; відрізняти правильні форми займенників від помилкових, правильно добирати потрібні форми займенників і використовувати їх у мовленні.
4.5 Дієслово	<i>Дієслово</i> як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів.	Розпізнавати дієслова, особливі форми дієслова, безособові дієслова; визначати загальне значення дієслова, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, часи й способи дієслів, дієвідміни, особливості словозміни кожної дієвідміни; використовувати один час і спосіб у значенні іншого; основні способи творення дієслів,

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки
	<p>Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу). Родові та числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу</p> <p><i>Дієприкметник</i> як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на -но, -то</p> <p><i>Дієприслівник</i> як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.</p>	<p>зокрема видових форм, форм майбутнього часу недоконаного виду, форм умовного та наказового способу дієслів; відрізняти правильні форми дієслів від помилкових</p> <p>Розпізнавати дієприкметники (зокрема відрізняти їх від дієприслівників), визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, особливості творення, відмінювання; відрізняти правильні форми дієприкметників від помилкових; добирати й комунікативно доцільно використовувати дієприкметники та дієприкметникові звороти в мовленні, використовувати дієприкметники в мовленні</p> <p>Розпізнавати дієприслівники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, основні способи їх творення; відрізняти правильні форми</p>

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки
		дієприслівників від помилкових; правильно будувати речення з дієприслівниковими зворотами
4.6 Прислівник	<i>Прислівник</i> як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу.	Розпізнавати прислівники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди прислівників за значенням, ступені порівняння прислівників, основні способи творення прислівників; відрізнати правильні форми прислівників від помилкових; добирати й комунікативно доцільно використовувати прислівники в мовленні.
4.7 Службові частини мови	<i>Прийменник</i> як службова частина мови. Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників	Розпізнавати прийменники, визначати їхні морфологічні ознаки, групи прийменників за походженням і за будовою; правильно й комунікативно доцільно використовувати форми прийменників у мовленні

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки
	<p><i>Сполучник</i> як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням (одиночні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників</p> <p><i>Частка</i> як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні. Правопис часток.</p>	<p>Розпізнавати сполучники, визначати групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю, за вживанням і будовою; правильно й комунікативно доцільно використовувати сполучники в мовленні.</p> <p>Розпізнавати частки, визначати групи часток за значенням і вживанням; правильно й комунікативно доцільно використовувати частки в мовленні.</p>
4.8 Вигук	<p><i>Вигук</i> як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова. Правопис вигуків.</p>	<p>Розпізнавати вигуки, визначати групи вигуків за походженням; правильно й комунікативно доцільно використовувати вигуки в мовленні.</p>
5. Синтаксис 5.1 Словосполучення	<p>Завдання синтаксису. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень</p>	<p>Розрізняти словосполучення й речення, сурядний і підрядний зв'язок між словами й реченнями; визначати головне й залежне слово в підрядному словосполученні;</p>

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки
	за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені.	визначати поширені й непоширені словосполучення, типи словосполучень за способами вираження головного слова.
5.2 Речення	<i>Речення</i> як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання).	Розрізняти речення різних видів: за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за складом граматичної основи, за наявністю чи відсутністю другорядних членів, за наявністю необхідних членів речення, за будовою, за наявністю чи відсутністю однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання.
5.2.1 Просте двоскладне речення	Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений	Визначати структуру простого двоскладного речення, способи вираження підмета й присудка (простого й складеного),

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки
	(іменний і дієслівний). Способи їх вираження.	особливості узгодження присудка з підметом. Уміти правильно й комунікативно доцільно використовувати прості речення.
<i>5.2.2 Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні</i>	Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок).	Розпізнавати види другорядних членів та їх типи й різновиди, визначати способи вираження означень, додатків, обставин, роль порівняльного звороту; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості другорядних членів речення в мовленні; правильно розставляти розділові знаки при непоширеній прикладці, порівняльному звороті.
<i>5.2.3 Односкладні речення</i>	Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета	Розпізнавати типи односкладних речень, визначати особливості кожного з типів; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості односкладних речень у власному мовленні.

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки
	(називні). Способи вираження головних членів односкладних речень. Розділові знаки в односкладному реченні.	
5.2.4 Речення з однорідними членами	Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки - непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в односкладними членами.	Розпізнавати просте речення з однорідними членами, звертаннями, вставними словами, словосполученнями, реченнями, відокремленими членами (означеннями, прикладками, додатками, обставинами), зокрема уточнювальними, та правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості таких речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них.
5.2.5 Складне речення	Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному: 1) інтонація й сполучники або сполучні слова; 2) інтонація. Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові.	Розпізнавати складні речення різних типів, визначати їх структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями. Добирати й конструювати складні речення, що оптимально відповідають конкретній комунікативній меті.

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки
	Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.	Правильно розставляти розділові знаки, будувати схему такого речення.
5.2.5.1 Складносурядне речення	Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення.	Розпізнавати складносурядні речення, визначати смислові зв'язки між частинами складносурядного речення; комунікативно доцільно використовувати його виражальні можливості в мовленні.
5.2.5.2 Складнопідрядне речення	Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами: 1) складнопідрядні речення з послідовною підрядністю; 2) складнопідрядні речення з однорідною	Розпізнавати складнопідрядні речення, визначати їх будову, зокрема складнопідрядних речень з кількома підрядними, уміти відобразити її в схемі складнопідрядного речення; визначати основні види підрядних речень, типи складнопідрядних речень за характером зв'язку між частинами. Правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки
	<p>підрядністю; 3) складнопідрядні речення з неоднорідною підрядністю.</p>	<p>складнопідрядних речень різних типів у процесі спілкування.</p>
<p>5.2.5.3 Безсполучникове складне речення</p>	<p>Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень між складовими частинами-реченнями: 1) з однорідними частинами-реченнями (рівноправними); 2) з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною). Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.</p>	<p>Розпізнавати безсполучникові складні речення; визначати смислові відношення між їхніми частинами-реченнями (однорідними й неоднорідними), особливості інтонації безсполучникових складних речень. Правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості безсполучникових складних речень у мовленні.</p>
<p>5.2.5.4 Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку</p>	<p>Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.</p>	<p>Визначати структуру складних речень з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості речень цього типу в мовленні.</p>

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки
5.3 Способи відтворення чужого мовлення	<p>Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог.</p>	<p>Визначати в реченні з прямою мовою слова автора й пряму мову, речення з непрямою мовою; замінювати пряму мову непрямою; правильно й доцільно використовувати в тексті пряму мову й цитати; правильно вживати розділові знаки в конструкціях із прямою мовою та діалозі.</p>
6. Стилїстика	<p>Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки, функції.</p>	<p>Розпізнавати стилї мовлення, визначати особливості кожного з них. Уміти користуватися різноманітними виражальними засобами української мови в процесі спілкування для оптимального досягнення мети спілкування.</p>
7. Орфоепія	<p>Відображення вимови голосних (наголошених і ненаголошених) через фонетичну транскрипцію. Відображення вимови приголосних звуків: 1) [дж], [дз], [дз?]; 2) [г]; 3) [ж], [ч], [ш], [дж];</p>	<p>Визначати особливості вимови голосних і приголосних звуків, наголошувати слова відповідно до орфоепічних норм.</p>

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки
	<p>4) груп приголосних (уподібнення, спрощення);</p> <p>5) м'яких приголосних;</p> <p>6) подовжених приголосних.</p> <p>Вимова слів з апострофом.</p>	
<p>8. Орфографія</p>	<p>Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Спрощення в групах приголосних. Сполучення йо,ьо. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис н та nn у прикметниках і дієприкметниках, не з різними частинами мови.</p>	<p>Розпізнавати вивчені орфограми й пояснювати їх за допомогою правил; правильно писати слова з вивченими орфограмами, знаходити й виправляти орфографічні помилки на вивчені правила.</p>

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки
<p>9. Розвиток мовлення</p>	<p>Загальне уявлення про спілкування й мовлення; види мовленнєвої діяльності; адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення; основні правила спілкування. Тема й основна думка висловлювання. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність). Текст як середовище функціонування мовних одиниць. Основні ознаки тексту: зв'язність, комунікативність, членованість, інформативність. Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Способи зв'язку речень у тексті. Класифікація текстів за сферою використання, метою, структурними особливостями. Тексти різних стилів, типів, жанрів мовлення.</p>	<p>Уважно читати, усвідомлювати й запам'ятовувати зміст прочитаного, диференціюючи в ньому головне та другорядне. Критично оцінювати прочитане. Аналізувати тексти різних стилів, типів і жанрів. Будувати письмове висловлення, логічно викладаючи зміст, підпорядковуючи його темі й основній думці, задуму, обраному стилю та типу мовлення, досягати визначеної комунікативної мети. Уміти формулювати, добирати доречні аргументи і приклади, робити висновок, висловлювати власну позицію, свій погляд на ситуацію чи обставин; правильно структурований текст, використовуючи відповідні мовленнєві звороти. Знаходити й виправляти похибки та помилки в змісті, побудові й мовному оформленні власних висловлювань, спираючись на засвоєні знання.</p>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Авраменко О. Українська мова: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. Авраменко. – К.: Грамота, 2017. – 160 с.
2. Авраменко О. Українська мова (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. закл. загальн. середн. освіти / О. Авраменко. – К.: Грамота, 2018. – 208 с.
3. Авраменко О. Українська мова (рівень стандарту): підруч. для 11 кл. закл. загальн. середн. освіти / О. Авраменко. – К.: Грамота, 2019. – 208 с.
4. Білецька О. Українська мова. Збірник тестових завдань для підготовки до ЗНО 2020 / О. Білецька. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2019. – 320 с.
5. Білецька О. Українська мова. Комплексне видання для підготовки до ЗНО та ДПА 2020 / О. Білецька. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2019. – 592 с.
6. Білецька О. Українська мова. Зразки висловлень на дискусійну тему (завдання з розгорнутою відповіддю) / О. Білецька. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2020. – 144 с.
7. Білецька О. Українська мова. Тренажер для підготовки до ЗНО та ДПА / О. Білецька. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2021. – 96 с.
8. Бондарчук К. Українська мова: довідник / К. Бондарчук. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2011, – 208 с.
9. Бондарчук К. Українська мова: навч. посібн. для вступу, до вищ. навч. закл. / К. Бондарчук. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009.
10. Вовкотруб Г. Практична стилістика української мови: навч. посібн. / Г. Вовкотруб. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2011. – 256 с.
11. Глазова О. П. Українська мова: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. П. Глазова. – Х.: Вид-во «Ранок», 2017. – 240 с.
12. Глазова О. П. Українська мова (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. закл. загал. серед. освіти / О. П. Глазова. – Х.: Вид-во «Ранок», 2018. – 224 с.

13. Глазова О. П. Українська мова (рівень стандарту): підруч. для 11 кл. закл. загал. серед. освіти / О. П. Глазова. – Х.: Вид-во «Ранок», 2019. – 224 с.
14. Єрмоленко С. Я. Українська мова: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / С. Я. Єрмоленко, В. Т. Сичова, М. Г. Жук. – К.: Грамота. 2017. – 256 с.
15. Житар І. Українська мова: навч. посібн. для підготовки до ЗНО / І.Житар, Т.Матвійчук. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2013. – 384 с.
16. Заболотний В. В. Українська мова: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / В. В. Заболотний, О. В. Заболотний. – К.: Генеза, 2017. – 272 с.
17. Заболотний О. В. Українська мова (рівень стандарту): підруч. для 10-го кл. закл. заг. серед. освіти / О. В. Заболотний, В. В. Заболотний. – К.: Генеза, 2018. – 192 с.
18. Заболотний О. В. Українська мова (рівень стандарту): підруч. для 11-го кл. закл. заг. серед. освіти / О. В. Заболотний, В. В. Заболотний. – К.: Генеза, 2019. – 240 с.
19. Пазяк О.М. Українська мова: практикум // Пазяк О.М., Сербенська О.А., Фурдуй М.І., Шевченко Л.Ю. – К.: Либідь, 2001. – 384 с.
20. Сучасна українська мова: підручник / О.Д. Пономарів, В.В. Різун, Л.Ю. Шевченко та ін.; за ред. О.Д. Пономарева. – 4-те вид. – К.: Либідь, 2008. – 488 с.
21. Українська мова. Профільний рівень: підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої освіти / А. А. Ворон, В. А. Солопенко. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2018. – 288 с.
22. Українська мова. Профільний рівень: підруч. для 11 кл. закладів загальної середньої освіти / А. А. Ворон, В. А. Солопенко. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2019. – 272 с.
23. Український правопис / АН України, Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні, Ін-т української мови. – К.: Наук. думка, 2008. – 288 с.
24. Шевчук С. В, Сучасна українська літературна мова: навч. посібн. / С.В. Шевчук, О.О. Кабиш, І.В.Клименко. – К.: Алерта, 2011. – 544 с.
25. Юшук І.П. Практикум з правопису української мови / І. П.Юшук. – К.: Освіта, 2002. – 254 с.

ПЕРЕЛІК
питань для усної співбесіди з української мови
для вступу до відокремленого структурного підрозділу
фахового коледжу Житомирського медичного інституту
Житомирської обласної ради

1. Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки й глухі. Основні випадки чергування у-в, і-й. Наголос.
2. Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Пароніми.
3. Загальноживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. Застарілі й нові слова (неологізми).
4. Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Число іменників.
5. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Рід незмінюваних іменників. Іменники спільного роду.
6. Відмінки іменників. Особливості творення кличного відмінка. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи.
7. Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні.
8. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми).
9. Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) й порядкові. Узгодження іменника з числівником.
10. Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників. «Що» як займенник і як сполучник.
11. Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і

- незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то).
12. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I та II дієвідміни.
  13. Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники.
  14. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Розділові знаки при дієприкметникових зворотах у реченні. Безособові форми на -но, -то.
  15. Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення.
  16. Дієприслівниковий зворот. Синтаксична роль. Розділові знаки при дієприслівникових зворотах у реченні. Особливості використання дієприслівникових зворотів у реченні.
  17. Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням.
  18. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників.
  19. Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням, за будовою. Правопис прийменників. Особливості використання прийменників.
  20. Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні й підрядні. «Що» як займенник і як сполучник. Розрізнення сполучників *якби*, *щоб* та співзвучних сполучень слів.
  21. Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням. Правопис часток.
  22. Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова. Правопис вигуків.
  23. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання; за емоційним забарвленням; за будовою; за складом граматичної основи; за наявністю чи відсутністю другорядних членів; за наявністю необхідних членів речення; за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів.

24. Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження.
25. Означення як член речення. Узгоджене й неузгоджене. Відокремлені та невідокремлені означення. Розділові знаки при означенні.
26. Прикладка як різновид означення. Розділові знаки при прикладці.
27. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка та односкладні речення з головним членом у формі підмета.
28. Однорідні члени речення. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Використання розділових знаків.
29. Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені.
30. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення.
31. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені.
32. Відокремлені додатки, обставини. Розділові знаки.
33. Складне речення. Види складних речень. Сполучниковий і безсполучниковий зв'язок між частинами складного речення.
34. Складносурядне речення. Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Розділові знаки між частинами складносурядного речення.
35. Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні.
36. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові).
37. Безсполучникове речення. Розділові знаки.
38. Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог.
39. Стилi мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий,

публіцистичний), їх основні ознаки, функції.

40. Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [e], [и], [o] в коренях слів. Спрощення в групах приголосних.
41. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа.
42. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків.
43. Правопис префіксів і суфіксів.
44. Правопис великої літери.
45. Написання слів іншомовного походження.
46. Написання складних слів разом і через дефіс.
47. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ.
48. Загальне уявлення про спілкування й мовлення; види мовленнєвої діяльності; адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення; основні правила спілкування.
49. Класифікація текстів за сферою використання, метою, структурними особливостями. Тексти різних стилів, типів, жанрів мовлення.
50. Поняття про стійкі сполуки слів і вирази. Фразеологізми. Приказки, прислів'я, афоризми.

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTI ВСТУПНИКІВ

за результатами усної співбесіди з української мови

СТРУКТУРА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

- ✓ На усну співбесіду виноситься 2 довільних питання із загального переліку питань для усної співбесіди з української мови.
- ✓ На підготовку надається 5 хвилин.
- ✓ Рейтингова оцінка за відповідь на кожне питання усної співбесіди має максимальний бал – 100 балів.
- ✓ Максимальний бал за дві відповіді складає – 200 балів.

ЗНАЧЕННЯ РЕЙТИНГОВИХ ОЦІНОК В БАЛАХ ЗА ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ ТА ЇХ КРИТЕРІЇ

Оцінка в балах за відповідь на одне запитання	Критерій оцінки
100-84	Відповідь вступника на запитання повна, розгорнута, відображає сукупність усвідомлених знань із дисципліни, аргументовано розкриває основні положення, демонструє знання та розуміння всього матеріалу в повному обсязі, має чітку послідовну, логічну, обґрунтовану структуру, вказує на знання з дисципліни в системі міждисциплінарних зв'язків та здатність вступника самотійно, упевнено і правильно застосовувати знання, вирішуючи практичні завдання, відображає вміле й точне формулювання висновків та узагальнень, має коректне мовне оформлення з використанням сучасної термінології.

Оцінка в балах за відповідь на одне запитання	Критерій оцінки
83-67	Відповідь вступника на запитання повна, розгорнута, відображає знання та розуміння значної частини матеріалу з дисципліни загалом, чітко структурована, характеризується послідовним, логічним, обґрунтованим викладенням матеріалу з формулюванням висновків та узагальнень, вказує на здатність вступника правильно або з незначними складнощами застосовувати знання, вирішуючи практичні завдання, має коректне мовне оформлення, проте містить декілька певних неточностей або незначних помилок.
66-50	Відповідь вступника на запитання недостатньо повна й недостатньо розгорнута, відображає знання та розуміння тільки основного програмового матеріалу з дисципліни в обсязі, який дає змогу застосувати цей матеріал, характеризується спрощеним викладенням матеріалу, містить помилки в розкритті понять та використанні термінів, вказує на певні порушення логіки та послідовності в застосуванні певних знань під час вирішення завдань, відображає потребу в корекції мовного оформлення.
49 і менше	Виконання не відповідає мінімальним критеріям.

- ✓ Результат усної співбесіди «**Не зараховано**» відповідає такій кількості набраних вступником балів – 99 та менше.
- ✓ Результат усної співбесіди «**Зараховано**» відповідає такій кількості набраних вступником балів – 100 та більше.